

UCHWAŁA Nr XIV/87/2011
Rady Gminy Trzcinica
z dnia 29 grudnia 2011 roku

w sprawie : **uchwalenia Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie na rok 2012r.**

Na podstawie art.18 ust 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 roku. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2001 r. Nr 142, poz. 1591, z 2002 r. Nr 23, poz. 220, Nr 62, poz. 558, Nr 113, poz. 984, Nr 153, poz. 1271, Nr 214 poz. 1806, z 2003 r. Nr 80, poz. 717, Nr 162, poz. 1568, z 2004 r. Nr 102 poz. 1055 i Nr 116, poz. 1203, z 2005 r. Nr 172, poz. 1441, Nr 175, poz. 1457 i z 2006 r. Nr 17, poz. 128 i Nr 181, poz. 1337, z 2007 r. Nr 48, poz. 327, Nr 138, poz.974 i Nr 173, poz. 1218, z 2008 r. Nr 180, poz. 1111 i Nr 223, poz. 1458, z 2009 r. Nr 52, poz. 420, Nr 157, poz 1241, z 2010 r. Nr 28, poz. 142 i 146, Nr 40, poz. 230, Nr 106, poz. 675 oraz z 2011 r. Nr 21, poz. 113, Nr 117, poz. 679, Nr 134, poz. 777 i Nr 217, poz.1281) , art.110, ust.10 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2009r. Nr.175 poz. 1362, Nr. 202 poz 1551, Nr 157 poz.1241 ,Nr219 poz.1706 i Nr 221poz.1738 oraz z 2010r.Nr 28, poz.146, Nr 40,poz 229, Nr 81 poz.527, Nr 125,poz.842 oraz z 2011 r. Nr 81, poz.440 i Nr 106, poz. 622) oraz art 6 ust.1 i 2 pkt 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. 180, poz.1493, z 2009 Nr 206,poz.1589 oraz z 2010r. Nr 28 poz.146 i Nr.125,poz.842), Rada Gminy Trzcinica uchwala, co następuje:

§1.

Uchwala się Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie na rok 2012 w brzmieniu stanowiącym załącznik do uchwały .

§2.

Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Trzcinica.

§3.

1. Uchwała podlega ogłoszeniu na tablicy ogłoszeń w Urzędzie Gminy Trzcinica.
- 2.Uchwała wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2012 r. .

Przewodniczący Rady Gminy
(-) mgr Zdzisław Mikołajczyk

załącznik do uchwały Nr XIV/87/2011
Rady Gminy Trzcinica
z dnia 29 grudnia 2011 roku.

w sprawie **uchwalenia Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie
na rok 2012 r.**

Przemoc w rodzinie - zwana także potocznie przemocą domową to zamierzone i wykorzystujące przewagę sił działanie przeciw członkom rodziny, powodujące szkody na zdrowiu fizycznym lub psychicznym, a także wywołujące cierpienie i krzywdy moralne u osób dotkniętych przemocą.

Rodzina jest podstawową i nie zastąpioną grupą, jedynym i nie powtarzalnym środowiskiem kształtującym osobowość, system wartości, poglądy, styl życia. Rodzice czy opiekunowie są wzorcem dla dzieci. Ważną rolę w prawidłowo funkcjonującej rodzinie odgrywają wzajemne relacje pomiędzy rodzicami, oparte na miłości i zrozumieniu. W przypadku dezorganizacji, rodzina nie jest w stanie realizować podstawowych zadań. Role wewnątrz rodzinne ulegają zaburzeniu, łamane są reguły, a zachowania poszczególnych członków rodziny stają się bardziej niezgodne z normami prawnymi i moralnymi oraz oczekiwaniami społecznymi.

Mówiąc o przemocy należy pamiętać, iż jest ona zjawiskiem występującym powszechnie w naszym społeczeństwie, jest ona obecna w życiu codziennym.

Przemoc to jednorazowe albo powtarzające się umyślne działanie lub zaniechanie naruszające prawa lub dobra osób wymienionych w pkt1 (członek rodziny - osoba najbliższa w rozumieniu art.115§11 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r.-Kodeks Karny), w szczególności narażające te osoby na niebezpieczeństwo utraty życia, zdrowia, naruszające ich godność, nietykalność cielesną, wolność, w tym seksualną, powodujące szkody na ich zdrowiu fizycznym lub psychicznym, a także wywołujące krzywdy moralne u osób dotkniętych przemocą.

Przemoc w rodzinie może przybierać różne formy:

-przemoc fizyczna - obejmuje takie zachowania agresywne jak popychanie, policzkowanie, szarpanie, kopanie, duszenie, bicie pięścią, ciskanie w kogoś przedmiotami, użycie broni, nieudzielenie koniecznej pomocy, itp.

-przemoc psychiczna- wyśmiewanie poglądów, religii, narzucanie własnych poglądów, stała krytyka, wmawianie choroby psychicznej, izolacja społeczna, domaganie się posłuszeństwa, ograniczanie snu, pożywienia, wyzywanie, upokarzanie, stosowanie gróźb.

-przemoc seksualna-wymuszanie współżycia seksualnego, wymuszanie nieakceptowanych praktyk seksualnych, demonstrowanie zazdrości, krytyka, wyśmiewanie zachowań seksualnych itp.

-przemoc ekonomiczna-odbieranie zarobionych pieniędzy, uniemożliwienie podjęcia pracy zarobkowej, nie zaspokajanie podstawowych materialnych potrzeb rodziny, itp.

Przemoc dotyczy nie tylko rodziny. Jest to zjawisko społeczne o szerokim kontekście: pracy zarobkowej, nie zaspokajanie podstawowych materialnych potrzeb rodziny, itp.

-przemoc w grupach rówieśniczych, w szkołach, internatach itp.,

-przemoc na ulicy, na stadionach,

-przemoc w środkach masowego przekazu,

-przemoc związana z uzależnieniem od alkoholu, narkotyków,

-przemoc międzynarodowa.

Wspólną cechą tych wszystkich zjawisk jest chęć podporządkowania sobie, wykorzystania słabszych stron przez silniejszą.

Osobami, wobec których stosowana jest przemoc w rodzinie są najczęściej kobiety (58%) oraz dzieci do lat 13 (24%). Natomiast osoby stosujące przemoc to głównie mężczyźni (96%) będąc często pod wpływem alkoholu. Niekiedy badania wskazują, że 40% partnerów znęcających się nad rodziną to osoba uzależniona od alkoholu. Prawdopodobieństwo wystąpienia aktów przemocy w rodzinie dotkniętych problemem alkoholowym jest ponad dwukrotnie większe niż w pozostałych rodzinach.

Szczególnie dramatyczne konsekwencje przemocy zauważa się u dzieci. Powoduje ona bowiem w ich psychice nieodwracalne skutki, które mogą ujawnić się dopiero w dorosłym życiu.

Stosowanie przemocy prowadzi do niskiej samooceny, poczucia bezsilności i bezradności, ciągłego niepokoju, depresji, chorób związanych ze stresem.

PRZEMOC W RODZINIE JEST PRZESTĘPSTWEM

Przemoc jako przestępstwo osobom bliskim ścigana jest więc prawem, zapisanym w artykułach kodeksu karnego:

Art. 207 § 1 k.k.-znęcanie się fizyczne lub psychiczne nad osobą najbliższą lub inną osobą pozostającą w stałym lub przemijającym stosunku zależności od sprawcy przemocy albo nad małoletnimi lub osobą nieporadną ze względu na jej stan psychiczny i fizyczny-podlega karze pozbawienia wolności od 3 miesięcy do 5 lat (ścigane z urzędu).

Art. 191 § 1 k.k.-kto stosuje przemoc wobec osoby lub groźbę bezprawną w celu zmuszania innej osoby do określonego działania, zaniechania lub znoszenia-podlega karze pozbawienia wolności do lat 3 (ścigane z urzędu).

Art. 197 § 1 k. k.-kto przemocą groźbą bezprawną w celu zmuszania innej osoby do określonego, zaniechania lub znoszenia – podlega karze pozbawienia wolności od roku do 10 (ścigane na

wniosek pokrzywdzonego).

Art.209 § k. k.-kto uporczywie uchyla się od wykonywania,ciężącego na nim z mocy ustawy lub orzeczenia sądowego, obowiązku opieki przez nielożenie na utrzymanie osoby najbliższej lub innej osoby i przez to naraża ją na niemożność zaspokojenia podstawowych potrzeb życiowych-podlega karze pozbawienia wolności do lat 2 (ściganie na wniosek pokrzywdzonego).

Art.6 ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie mówi, że zadania w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie są realizowane przez organy administracji rządowej i jednostki samorządu terytorialnego na zasadach określonych w przepisach ustawy z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej (tekst jednolity Dz. U. Nr 175 z 2009r poz.1362 z późn zm.) lub ustawy z dnia 26 października 1982 roku o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (tekst jednolity Dz. U. z 2007 roku, Nr 70 poz.473, z późn. zm.) Chyba, że przepisy niniejszej ustawy stanowią inaczej;

Do zadań własnych gminy należy w szczególności:

- tworzenie gminnego systemu przeciwdziałania przemocy,
- prowadzenie poradnictwa i interwencji w zakresie przeciwdziałania przemocy,
- opracowanie i realizacja programów ochrony ofiar przemocy w rodzinie,
- prowadzenie gminnych ośrodków wsparcia.

Ściganie z urzędu polega na prowadzeniu przez prokuratora i policję postępowania niezależnie od woli i zgody pokrzywdzonej. Wycofanie skargi lub odmowa zeznań nie jest podstawą do umorzenia postępowania, jeśli istnieje uzasadnione przypuszczenie, że popełniono przestępstwo.

Ściganie na wniosek polega na wszczęciu postępowanie na wszczęte bez zgody osoby pokrzywdzonej.

Konieczne jest więc podjęcie działań zmierzających w kierunku edukacji społecznej, dostarczającej wiedzy o zjawisku przemocy i sposobu radzenia sobie z problemem.

Niezbędne jest również zapewnienie profesjonalnej pomocy interwencyjnej i terapeutycznej zarówno osobom stosującym przemoc jak i osobom doznającym przemocy, **ze szczególnym uwzględnieniem krzywdzonych dzieci.**

DIAGNOZA ŚRODOWISKA LOKALNEGO

Gmina Trzcinica liczy **8** miejscowości sołeckich, w których zamieszkuje łącznie **4866** osób w tym do **18** roku życia **1898** osób, powyżej **18** roku życia **3048** osób. Pod względem gospodarczym jest gminą rolniczo-przemysłową. W gminie funkcjonują **2** szkoły podstawowe i **2** gimnazja i **2** przedszkola w Trzcinicy i w Laskach. Do szkoły podstawowej w Trzcinicy uczęszcza **200** dzieci, do gimnazjum **115**, w przedszkolu jest **72** przedszkolaków. **Ogółem 387 dzieci.**

W Laskach uczęszcza do szkoły podstawowej uczęszcza **126** dzieci do gimnazjum **73** dzieci, w przedszkolu jest **66** przedszkolaków. **Ogółem 265 dzieci.**

W naszej gminie z placówek oświatowych korzysta 652 dzieci.

Instytucjonalną działalność na rzecz pomocy osobom i rodzinom będącym w trudnej sytuacji życiowej prowadzi Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Trzcinicy.

Z obserwacji pracowników socjalnych oraz na podstawie analizy dokumentów (głównie w oparciu o dane zawarte w wywiadach środowiskowych) wynika, że występowanie zjawiska przemocy na przestrzeni ostatnich lat stało się tematem o którym częściej się mówi. Jednak jest to nadal temat wstydlivy dla rodziny często nadal zatajany, aż do chwili sytuacji drastycznych, połączonych z bezpośrednią przemocą fizyczną.

ZAŁOŻENIA GMINNEGO PROGRAMU PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY W RODZINIE.

Najważniejsze jest bezpieczeństwo ofiary.

Za przemoc zawsze odpowiedzialny jest sprawca przemocy, bez względu na to, co zrobiła ofiara.

Nikt nie ma prawa stosować przemocy wobec drugiego człowieka.

Nie ma żadnego uzasadnienia ani usprawiedliwienia przemocy domowej.

Podstawowym zadaniem jest zatrzymanie przemocy, bez tego pomoc jest nieskuteczna.

Ofiara przemocy w rodzinie cierpi na skutek wielokrotnego urazu.

Zrozumiałe i dopuszczalne są wahania i niekonsekwencje w zachowaniu ofiary i decyzjach, jakie podejmuje, bowiem jest to jeden z objawów doznanego urazu.

CEL GŁÓWNY PROGRAMU

Przeciwdziałanie przemocy w rodzinie poprzez spójne działanie wszystkich służb oraz zminimalizowanie prawdopodobieństwa wystąpienia aktów przemocy poprzez podniesienie świadomości społecznej.

CELE SZCZEGÓŁOWE

Zwiększenie skuteczności i dostępności pomocy (psychologicznej, prawnej, terapeutycznej, socjalnej) dla ofiar przemocy w rodzinie.

Zwiększenie skuteczności działań wobec sprawców przemocy.

Podniesienie poziomu wiedzy, świadomości lokalnej dotyczącej przemocy domowej oraz zmiana nastawienia świadków przemocy do występowania o pomoc dla osób pokrzywdzonych.

Podniesienie poziomu wiedzy i umiejętności osób realizujących zadania związane z przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie, poprawa skuteczności podejmowanych działań.

Działania profilaktyczne promujące styl wychowania dzieci bez przemocy.

DZIAŁANIA

Powołanie i funkcjonowanie Zespołu Interdyscyplinarnego ds. przeciwdziałania przemocy w rodzinie w Gminie Trzcínica z następującym zakresem działań:

przyjmowanie wniosków dotyczących przemocy domowej i uruchamianie procedur mających na celu powstrzymanie przemocy,

diagnozowanie problemu przemocy w rodzinie,

kompleksowe zajmowanie się rodzinami, w których dochodzi do przemocy,

inicjowanie interwencji w środowisku dotkniętym przemocą w rodzinie,

monitorowanie sytuacji rodzinnych, w których dochodzi do przemocy, a w szczególności organizowanie współpracy służb,

występowanie z wnioskami do Prokuratury o wszczęcie postępowania przygotowawczego w sprawie o znęcanie się nad rodziną,

udzielanie pomocy, a w zależności od potrzeb – poradnictwa socjalnego, prawnego, psychologicznego osobom, rodzinom, grupom problemowym i środowisku, które mają trudności lub wykazują potrzebę wsparcia w rozwiązywaniu swoich problemów,

podejmowanie działań w środowisku zagrożonym przemocą w rodzinie mających na celu przeciwdziałanie temu zjawisku, rozpowszechnianie informacji o instytucjach, osobach i możliwościach udzielania pomocy w środowisku lokalnym,

podejmowanie wspólnych działań w ramach procedury „Niebieska Karta”,

motywowanie i kierowanie sprawców przemocy do wzięcia udziału w kompleksowym programie korekcyjnym dla sprawców przemocy domowej,

prowadzenie całości dokumentacji w sprawach przemocy domowej,

powoływanie i rozwiązywanie grup roboczych w celu rozwiązywania problemów związanych z wystąpieniem przemocy w rodzinie w indywidualnych przypadkach, w składzie ustalonym w zależności od potrzeb.

Przeprowadzanie specjalistycznych szkoleń dla pracowników socjalnych, pracowników służb zdrowia, członków gminnej komisji rozwiązywania problemów alkoholowych, funkcjonariuszy Policji w zakresie świadczenia pomocy ofiarom przemocy domowej.

Diagnoza ilościowa i jakościowa zjawiska przemocy w Gminie Trzcínica.

Udzielanie natychmiastowej pomocy ofiarom przemocy w rodzinie i kierowanie do odpowiednich instytucji i służb społecznych, które niosą pomoc osobą dotkniętą przemocą oraz ich rodzinom.

Zapewnienie pomocy psychologicznej dzieciom, które są ofiarami przemocy w rodzinie.

Ochrona osób w podeszłym wieku oraz osób niepełnosprawnych przed przemocą domową.

Współpraca z różnymi instytucjami, służbami społecznymi i organizacjami pozarządowymi w kwestii pomocy ofiarom przemocy działającymi na terenie gminy Trzcinica i spoza gminy.

Wszelkie inne poczynania mogące przyczynić się do powstrzymywania przemocy w rodzinie, a nie ujęte w niniejszym programie.

Na terenie gminy Trzcinica pomoc w przeciwdziałaniu przemocy świadczą następujące podmioty:

- 1) Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej.
- 2) Posterunek Policji.
- 3) Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.
- 4) Zakłady Opieki Zdrowotnej.
- 5) Placówki oświatowo – wychowawcze.
- 6) Organizacje pozarządowe.
- 7) Parafie Rzymskokatolickie.

ŹRÓDŁA FINANSOWANIA

Głównym źródłem finansowania zadań z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie będą środki gminne oddane do dyspozycji Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Trzcinicy. Ponadto niektóre działania z zakresu przeciwdziałania przemocy będą realizowane w ramach Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

Przewodniczący Rady Gminy
(-) mgr Zdzisław Mikołajczyk